ISSN: 3060-4613

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI VAZIRLIGI

O'zbekiston Milliy Pedagogika Universiteti

13.00.00 Pedagogika fanlari
13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
13.00.02 Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
13.00.03 Maxsus pedagogika
13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
13.00.05 Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
13.00.06 Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohalari va bosqichlari bo'yicha)
13.00.07 Ta'limda menejment
13.00.08 Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
07.00.00 Tarix fanlari
19.00.00 Psixologiya fanlari
01.00.00 Fizika-matematika fanlari
02.00.00 Kimyo fanlari
03.00.00 Biologiya fanlari
09.00.00 Falsafa fanlari
10.00.00 Filologiya fanlari
11.00.00 Geografiya fanlari

№6(4)
2026

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Pedagogika, psixologiya fanlariga ixtisoslashgan ilmiy jurnal

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA’LIMI

Elektron nashr. 360 sahifa,
12-iyun, 2026-yil.

BOSH MUHARRIR:
Karimova E’zoza Gapirjanovna – O‘zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta’limi vaziri

BOSH MUHARRIR O‘RINBOSARI:
Ibragimova Gulsanam Ne’matovna – Pedagogika fanlari doktori, professor

TAHRIRIYAT KENGASHI A’ZOLARI
Ibragimov X.I. – pedagogika fanlari doktori, akademik
Shoumarov G‘.B. – psixologiya fanlari doktori, akademik
Qirg‘izboyev A.K. – Tarix fanlari doktori, professor
Jamoldinova O.R. – pedagogika fanlari doktori, professor
Sharipov Sh.S. – pedagogika fanlari doktori, professor
Shermuhammadov B.Sh. – pedagogika fanlari doktori, professor
Ma’murov B.B. – pedagogika fanlari doktori, professor
Madraximova F.R. – pedagogika fanlari doktori, professor
Kalonov M.B. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Nabiyev D.X. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Qo‘ldoshev Q. M. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Ikramxanova F.I. – filologiya fanlari doktori, professor
Ismagilova F.S. – psixologiya fanlari doktori, professor (Rossiya)
Stoyuxina N.Yu. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Rossiya)
Magauova A.S. – pedagogika fanlari doktori, professor (Qozog‘iston)
Rejep O‘zyurek – psixologiya fanlari doktori, professor (Turkiya)
Wookyu Cha – Koreya milliy ta’lim universiteti rektori (Koreya)
Polonnikov A.A. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Belarus)
Mizayeva F. O. – Pedagogika fanlari doktori, dotsent
Baybayeva M.X. – pedagogika fanlari doktori, professor
Muxsiyeva A.T. – pedagogika fanlari doktori, professor
Aliyev B. – falsafa fanlari doktori, professor
Abdullayeva N. Sh. – Pedagogika fanlari doktori (DSc), professor
Doniyorov S. M. – “Yangi O‘zbekiston” va “Pravda Vostoka” gazetalari tahririyati DM bosh muharriri, O‘zbekiston Respublikasida xizmat ko‘rsatgan jurnalist, filologiya fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
G‘afurov D. O. – falsafa fanlari doktori (Phd)
Shomurodov R.T. – iqtisodiyot fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Mirzayeva F. O. – pedagogika fanlari doktori (DSc), dotsent
Jalilova S.X. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Bafayev M.M. – psixologiya fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Usmonova D.I. – Samarqand iqtisodiyot va servis institute dotsenti
Saifnazarov I. – falsafa fanlari doktori, professor
Nematov Sh.E. – pedagogika fanlari nomzodi (PhD)
Tillashayxova X.A. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Yuldasheva F.I. – pedagogika fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD),dotsent
Yuldasheva D.B. – filologiya fanlari bo‘yicha falsafa (PhD) doktori, dotsent
Tangriyev A. T. – Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti kafedra professori
Ashurov R. R. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Panjiyev M. A. – Qashqadaryo viloyati Maktabgacha va maktab ta’limi boshqarmasi boshlig‘ining birinchi o‘rinbosari
Xudayberganov N. A. – Xorazm Ma'mun akademiyasi Tabiiy fanlar bo‘limining katta ilmiy xodimi, biologiya fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD)
Vaxobov Anvar Abdusattor o‘g‘li – Pedagogika fanlari bo‘yicha falsafa doktori, dotsent

Muassis: “Tadbirkor va ishbilarmon” MChJ
Hamkorlarimiz: O‘zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta’limi vazirligi, O‘zbekiston milliy pedagogika universiteti

EDITOR-IN-CHIEF:
Karimova E'zoza Gapirzhanovna – Minister of Perschool and School Education of the Republic of Uzbekistan

DEPUTY EDITOR-IN-CHIEF:
Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

EDITORIAL BOARD MEMBERS:
Ibragimov X.I. – Doctor of Pedagogical Sciences, Academician
Shoumarov G'. B. – Doctor of Psychological Sciences, Academician
Qirg'izboyev A. K. – Doctor of Historical Sciences, Professor
Jamoldinova O.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor
Sharipov Sh.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor
Shermuhammadov B.Sh. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor
Ma'murov B.B. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor
Madraximova F.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor
Kalonov M.B. – Doctor of Economic Sciences, Professor
Nabiyev D.X. – Doctor of Economic Sciences, Professor
Koldoshev K. M. – Doctor of Economic Sciences, Professor
Ikramxanova F.I. – Doctor of Philological Sciences, Professor
Ismagilova F.S. – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Russia)
Stoyuxina N.Yu. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Russia)
Magauova A.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Kazakhstan)
Rejep O'zyurek – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Turkey)
Wookyu Cha – President of the National University of Education, Korea (South Korea)
Polonnikov A.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Belarus)
Mizayeva F. O. – **Doctor of Pedagogical Sciences, Professor**
Baybayeva M.X. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor
Muxsiyeva A.T. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor
Aliyev B. – Doctor of philosophy, professor
Abdullayeva N. Sh. – Doctor of Pedagogical Sciences (DSc), Professor
Doniyorov S. M. – Editor-in-Chief of the DM Editorial Office of the newspapers "Yangi O'zbekiston" and "Pravda Vostoka", Honored Journalist of the Republic of Uzbekistan, Doctor of Philosophy (PhD) in Philology, Associate Professor
Gafurov D. O. – Doctor of Philosophy (PhD)
Shomurodov R.T. – Candidate of Economic Sciences (PhD), Associate Professor
Mirzayeva F. O. – Doctor of Pedagogical Sciences (DSc), Associate Professor
Jalilova S.X. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor
Bafayev M.M. – Doctor of Philosophy in Psychological Sciences (PhD), Associate Professor
Usmonova D.I. – Associate Professor, Samarkand Institute of Economics and Service
Saifnazarov I. – Doctor of philosophy, professor
Nematov Sh.E. – Candidate of Pedagogical Sciences (PhD)
Tillashayxova X.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor
Yuldasheva F.I. – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences (PhD), Associate Professor
Yuldasheva D.B. – Doctor of Philosophy (PhD) in Philological Sciences, Associate Professor
Tangriyev A.T. – is a professor of Tashkent State University of Economics
Ashurov R. R. – Doctor of Philosophy (PhD) in Psychology, Associate Professor
Panjiyev M. A. – First Deputy Head of the Department of Preschool and School Education of the Kashkadarya Region
Khudaiberganov N. A. – Senior Researcher of the Department of Natural Sciences of the Khorezm Mamun Academy, Doctor of Philosophy (PhD) in Biological Sciences
Vakhobov Anvar Abdusattor oglu – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences, Associate Professor

"Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali O'zbekiston Respublikasi Oliy attestatsiya komissiyasining quyidagi qarorlariga asosan pedagogika va psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD) hamda fan doktori (DSc) ilmiy darajasiga talabgorlarning dissertatsiyalaridagi asosiy ilmiy natijalarni chop etish uchun milliy ilmiy nashrlar ro'yxatiga kiritilgan:
Pedagogika fanlari bo'yicha: OAK Kengashi tavsiyasi (26.08.2024-y., №11-05-4381/01) asosida:
- Ekspert kengashi (29.10.2024-y., №10)
- Rayosat qarori (31.10.2024-y., №363/5)

Psixologiya fanlari bo'yicha: Toshkent davlat pedagogika universiteti murojaatiga asosan OAK tavsiyasi (24.04.2025-y., №11-05-2566/01):
- Ekspert kengashi (25.05.2025-y., №10)
- Rayosat qarori (08.05.2025-y., №370/5)

"Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali

26.09.2023-yildan

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Administratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan **№C-5669363** reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: **№136361**

MUNDARIJA SОДЕРЖАНИЕ CONTENTS

MUNDARIJA

Maktab o'quvchilarining musiqiy tafakkurini rivojlantirishning pedagogik shart-sharoitlari 10
Abilov Muslim Normuxammadovich

Boshlang'ich sinf o'quvchilarini milliy qadriyatlar ruhida tarbiyalashning pedagogik ahamiyati 14
Bolqiyev Axmad

Jamiyat muhitida radikalizmning oldini olishga qaratilgan uzluksiz profilaktika tizimini yaratish 17
Axmedova Iroda Shaxitbekovna

Inklyuziv ta'lim va gospital pedagogikani rivojlantirishda pedagogning tashkilotchilik madaniyati: nazariy va amaliy aspektlar 22
Djabborov Ma'sud Bahriddinovich, Arolova Zarina Lochin qizi

Developing Sociolinguistic Competence in Intensive Teaching of Foreign Languages to Adults 28
G. R. Tolibova

Языковая выразительность и художественный мир сказки "Муха-Цокотуха" 31
Garifullina Alsu Robert qizi

Boshlang'ich sinflarda nasriy asarlarni o'qitish 35
Ibodullayeva Madina Muzaffar qizi

Nutq kamchiligiga ega bo'lgan bolalarda nutq faoliyatining yuzaga kelish xususiyatlari 38
Ibroximova Fotimaxon Qobiljon qizi

Rezervga bo'shatilgan harbiy xizmatchilarni fuqarolik hayotiga ijtimoiy-psixologik reintegratsiyasining nazariy-metodologik tahlili (CTP dasturi misolida) 42
Ikmatullayev G'ayrat Zokirovich

Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarining o'quv motivatsiyasini innovatsion pedagogik texnologiyalar asosida rivojlantirish yo'llari 47
Islamova Fotima Shamsiddinovna, Ismoilova Mohinur Faxriddin qizi

Raqamli ta'lim muhitida milliy o'quv dasturini amaliyotga joriy etishning asosiy tamoyillari 52
Mamanazar Djumayev

Turli vazn toifalaridagi dzyudochilarning texnik-taktik tayyorgarligini takomillashtirish 61
I. B. Matmuratova

Maktabgacha ta'limda xalqaro monitoring va baholash dasturlarining o'rni 65
Mutalova Dilnoza Abdurashidovna

Raqamli texnologiyalar orqali o'quvchilarning intellektuallik koeffitsientini rivojlantirish va zamonaviy ko'nikmalarini shakllantirish 69
Normamatova Sevinch Asror qizi

Ona tilidan o'quvchilarning pragmatik kompetensiyasining rivojlanganlik darajasini aniqlash mezonlari 73
Olloqova O'g'iljon Mamanazarovna

Oliy ta'limda adaptiv raqamli ta'lim texnologiyalari asosida o'quv jarayoni samaradorligini oshirish modeli ... 77
Quchqarova Dilnovoz Shaymaxammat qizi

Bo'lajak tarbiyachilarning kasbiy kompetensiyalarini autentik videomateriallar asosida rivojlantirish metodikasi 81
Qurbonova Shalola Ilhomiddinovna

Jadid ma'rifatparvarlari pedagogik merosini tadqiq etishning zamonaviy ijtimoiy-pedagogik ahamiyati 84
Raxmatova Dilbar Anvar qizi

Boshlang'ich sinf o'quvchilarining funksional savodxonligini xalqaro baholash dasturlari asosida rivojlantirish 88
Shavqiddin Burxonov

Development of Students' Artistic Taste and Aesthetic Education as a Pedagogical Problem 91
Temirov Murodjon Anvarovich

O'smirlarda huquqiy madaniyatni shakllantirishda ma'naviy-ma'rifiy faoliyatning pedagogik imkoniyatlari... 95
Umarov Qobiljon

Ta'lim va tarbiya tizimida falsafiy yondashuvning pedagogik asoslari ... 98
Umurov Sharif Rajabovich

Boshlang'ich sinf ona tili darslarida so'z turkumlariga oid mashg'ulotlar ustida ishlash ... 102
Voxidova Muqaddas Rasuljon qizi

Методические основы развития критического мышления обучающихся при изучении информационных технологий в условиях использования искусственного интеллекта ... 106
Панжиева Назокат Нормахматовна

Динамика морфологической системы современного русского языка в условиях цифровизации ... 111
Тураева Дилфуза Даминовна

Zamonaviy pedagogik texnologiyalar va ularning ta'lim samaradorligiga ta'siri ... 116
Abdug'aniyeva Saodat Shuhrat qizi

Blended Learning Pedagogy in University EFL Writing Courses: Effects on Linguistic Accuracy and Learner Autonomy ... 120
Inomidinova Dildorxon Ikramovna

O'smirlik davrida psixologik rivojlanishning muhim jihatlari va uning determinantlari ... 125
M. S. Usmonova

The Relationship Between Grammar Knowledge and Writing Proficiency in EFL Learners ... 130
Tahirova Shaxribonu

Особенности интерпретации юридических терминов в медиатекстах ... 139
Хамидова Нигора Тулкуновна

Sportchilarning ijtimoiy moslashuvida murabbiy shaxsining roli ... 142
Akbarova Maloxatoyimposhsha Saidto'ra qizi

Raqamli asrda yoshlarning media savodxonligi: ingliz tili og'zaki nutq ko'nikmalarini rivojlantirishda vlog yuritishning o'rni ... 146
Akramova Yulduz Farxadovna, To'rayeva Maftuna Ravshanovna

Naqshbandiya ta'limotida psixospiritual paradigmalarning mohiyati ... 151
Ashurova Gulru

Raqamli ta'lim muhitida talabalarning hamkorlikdagi o'quv faoliyatini monitoring qilish mexanizmlari ... 154
Bekmuratov Qadirbergen Quwanishbaevich

Oliy ta'lim muassasasi talabalarining kasbiy-ijodiy qobiliyatlarini takomillashtirish ... 158
Hotamov Lochinbek Uktam o'g'li

Improving Speaking Skills Through Authentic Videos Abstract ... 162
Imamaliyeva Gulnoza Ulug'bekovna

Bo'lajak o'qituvchilarning kommunikativ kompetensiyalarini rivojlantirish metodikasi (pedagogik ritorika fani misolida) ... 168
Ismoilov Muhammadkarim Miraxmat o'g'li

Boshlang'ich ta'limda kommunikativ universal o'quv faoliyatlarini rivojlantirishning texnologik asoslari (2-sinf rus tili darslari misolida) ... 170
Jabborova Muslima Toxirovna

Pedagogik amaliyot jarayonida talabalarning kasbiy kompetensiyasini shakllantirishning innovatsion mexanizmlari ... 175
Karimova Barno Ergashevna

Raqamli ta'lim muhitida milliy o'quv dasturini amaliyotga joriy etishning asosiy tamoyillari ... 178
Mamanazar Djumayev

Raqamli transformatsiya sharoitida ta'lim jarayoniga sun'iy intellekt texnologiyalarini joriy etishning pedagogik-didaktik asoslari ... 187
Maxmudova Gulchiroy G'anisherovna

Regbi mashg'ulotlari jarayonida talabalarning tezkor-kuch sifatlarini rivojlantirishning differensial metodikasi ... 191
Nematov Bahodirbek Baxtiyor o'g'li

Oila muhitida siblinglararo munosabatlarda psixologik manipulyatsiyaning namoyon bo'lish xususiyatlari ... 195
Nishanova Zulfizar Yashin qizi

MUNDARIJA СОДЕРЖАНИЕ CONTENTS

MUNDARIJA СОДЕРЖАНИЕ CONTENTS

Bo'lajak boshlang'ich ta'lim o'qituvchilarini tayyorlashning hozirgi holati hamda innovatsion ta'lim texnologiyalari va tpack yondashuvi asosida pedagogik shart-sharoitlarni takomillashtirish 199
Nozimabonu Tojiboyeva

Agressiv xulqning ijtimoiy-psixologik determinantlari.. 204
O'ktamova Shohida Odilbek qizi

Sun'iy intellekt vositalaridan foydalanishning pedagogik afzalliklari va xavflari.. 209
Oqil Ochilov Lutfullo o'g'li

Kichik tadbirkorlik subyektlarining hudud eksport salohiyatini oshirishga ta'sirining ekonometrik-statistik tadqiqi 214
Boymatova Dildora Olim qizi, Toshaliyeva Saodat Toxirovna

Eshitishida nuqsoni bo'lgan bolalarga tovush yo'nalishini aniqlashtirish metodikasi.................................. 218
Haydarov Islomjon Hatamjon o'g'li

Bolalar folklori asosida boshlang'ich sinf o'quvchilarining badiiy-ijodiy qobiliyatlarini rivojlantirishning ijtimoiy-pedagogik zaruriyati 222
Jo'raboyeva Mushtariy Jamoldin qizi

O'zbekistonda maktab ta'limida o'quvchilarning kasbiy salohiyatini aniqlashda sun'iy intellektdan foydalanish 228
Karimova Sarvinoz Hojiqurbonovna

Aqli zaif bolalarning so'zlashuv nutqiga qo'yiladigan talablar... 233
N. S. Mirbabayeva

Oliy ta'lim muassasasida ta'lim va tarbiya berish metodlari 237
Kamalov Rustam Azizovich

Bo'lajak logopedlarni tayyorlashda pedagogik mahoratini rivojlantirish xususiyatlari.................................. 241
Shamsiyeva Sevara Yusupovna

Boshlang'ich sinf o'quvchilarida ekologik tarbiyani rivojlantirishda loyihaviy ta'lim texnologiyalaridan foydalanish 244
Tangirqulov Elmurod Aliyarovich

Ta'lim jarayonida sun'iy intellekt va raqamli texnologiyalardan foydalanish 248
Toshtemirova Sarvinoz Obidovna

Shaxsning ijtimoiy-psixologik yo'naltirilganligi guruhiy jipslikni belgilovchi individual omil sifatida 251
Turayev Nurmuhammad Alibek Fozil o'g'li

Alohida ta'lim ehtiyojlari bo'lgan bolalar og'zaki va yozma nutqini rivojlantirish (aqliy rivojlanishida nuqsoni bo'lgan bolalar misolida).. 254
G'ofurova Umida O'tkirbek qizi

The Role of Artificial Intelligence in Creating Interactive Methods in English... 258
Urozboyeva Mavluda Shukurlo qizi

Bo`lajak muhandislarda ekologik madaniyatni rivojlantirishning ilmiy-pedagogik asoslari 262
Xalikova Xurshida Abdullayevna

Suv ekotizimlarida turlar sonining kamayishini eDNA metabarkoding orqali aniqlash va uning oziq-ovqat xavfsizligidagi ahamiyati.. 267
Xalilova Nigora Ixtiyorovna, Izzatilloyeva Umida Kamolovna

Asalarilar sonining kamayishi va global ekologik xavf.. 272
Xalilova Nigora Ixtiyorovna, Sayfulloyeva Dilnura Samandarovna

Enhancing A2 Learners' English Speaking Skills Through Short Stories With Structured Question-and-Answer Activities.. 276
Xudoyberdiyeva G. Sh.

Кризис интеллигента и поиск смысла жизни в русской и мировой прозе XX Века: сравнительный анализ романов "Обломов" (И. Гончаров) и "Великий гатсби" (Ф. С. Фицджеральд) .. 280
Аманова А. А., Саттарова М.

Понятие профессиональной ориентации и ее педагогическая сущность 285
Каримова Наргиза Абдугафуровна

Talabalarning sun'iy intellektli ta'limiy vositalarni loyihalash kompetentligini shakllantirishning pedagogik shartlari 289
Toxirov Feruz Jamoliddinovich

Maktab ta'lim tizimida STEAM yondashuvini joriy etishda loyiha boshqaruvining roli va samaradorligi 293
Avalboyeva Mavluda Abdumalikovna

Raqamli texnologiyalar vositasida bo'lajak o'qituvchilarni kasbiy faoliyatga tayyorlashning innovatsion mexanizmlari 300
Xodjayeva Matlyuba Rustamovna

Biologiya darslarida interaktiv metodlar orqali o'quvchilarning tanqidiy va kreativ fikrlashini rivojlantirish 304
Hayitov Abdurasul Eshdavlatovich, Anvarjonova Odinaxon Xayrullo qizi, Rahimova Fazilat Akrom qizi

Maktabgacha yoshdagi bolalarda innovatsion pedagogik texnologiyalar vositasida tabiiy fanlarga doir bilimlarni shakllantirish 309
Nuriddinova Maysara Ikramovna, Eshonqulova Uralbuvish Fayzullayevna

Brayl sistemasidagi boshlang'ich sinflarda tabiiy fanlarni o'qitishda interfaol uslublardan foydalanish 312
Nuriddinova Maysara Ikramovna, Jo'raqulova Sharofat Baxtiyorovna

Метод параллельного переноса при делении угла с недоступной вершиной 315
Эсонов Мунавваржон Мукимжонович

Raqamli texnologiyalar yordamida geometrik masalalarni yechish 318
Sobirova Dinora Umidjon qizi

O'zbekistonda raqamli jamiyat sharoitida internetdan foydalanish savodxonligini oshirish muammolari va yechimlari 323
Boboqulova Dildora Xolmamat qizi

Saida Sherahmad qizi hayoti va faoliyatida jadid ayollar ta'limiy qarashlarining namoyon bo'lishi 326
Ergashova Mehriniso Husniddin qizi

Formation of Environmental Protection and "Green" Economy Concepts among School-Age Youth 329
Kholmominova Oygul Jumayevna

Boshlang'ich sinf darslarining samaradorligini oshiruvchi interfaol metodlar va ularning ahamiyati 333
Mavlonova Mohlaroyim Nurmat qizi

Bo'lajak surdopedagoglarning refleksiv ko'nikmalarini rivojlantirish 338
Raximova Muniraxon Ilxomovna

XX asrning boshlarida Buxoroda jadidchilik harakati asoschilarining ta'lim-tarbiyaga qo'shgan hissasi....... 342
Safarova Gulzoda Ismoilovna

O'smirlarda agressiv holatlar va deviant xulq-atvorning psixologik xususiyatlari 346
Shaymardanova Nargiza Maxmanaxarovna

Yengil atletika mashg'ulotlarida sportchilarning musobaqaoldi psixologik tayyorgarligini takomillashtirishning pedagogik shart-sharoitlari........ 349
Yigitaliyev Abubakir Farxodjon o'g'li

Shaxs rivojlanishida motivlarning ahamiyati: psixologik tahlil........ 354
Sh. Mirabdullayeva

MUNDARIJA СОДЕРЖАНИЕ CONTENTS

SHAXS RIVOJLANISHIDA MOTIVLARNING AHAMIYATI: PSIXOLOGIK TAHLIL

Sh. Mirabdullayeva
Oʻzbekiston Respublikasi Harbiy xavfsizlik va mudofaa universiteti,
Harbiy pedagogika va psixologiya kafedrasi dotsenti, ps.f.f.d. (PhD)

Annotatsiya: Mazkur maqolada shaxs rivojlanishida motivlarning oʻrni va ahamiyati psixologik nuqtai nazardan tahlil qilingan. Motivatsiyaning nazariy asoslari, motiv tushunchasining mazmun-mohiyati, shaxs faoliyati va rivojlanishiga taʼsir etuvchi omillar yoritilgan. Shuningdek, turli psixologik nazariyalarda motivlarning talqini hamda shaxsning ijtimoiy va kasbiy rivojlanishida motivatsiyaning ahamiyati ochib berilgan.

Kalit soʻzlar: shaxs, motiv, motivatsiya, ehtiyoj, faoliyat, shaxs rivojlanishi, qiziqish, maqsad, psixologik omillar.

Abstract: This article examines the role and significance of motives in personal development through psychological analysis. It presents the theoretical foundations of motivation, the content of concepts, motives, and factors influencing activity and personal development. It also defines the interpretation of motives in various psychological theories, as well as the importance of motivation in social and professional development.

Key words: personality, motivation, motive, need, activity, personal development, interest, goal, psychological factors.

Аннотация: В этой статье психологически анализируется роль и значение мотивов развития личности. Изложены теоретические основы мотивации, содержание понятия мотива, факторы, влияющие на деятельность и развитие личности. Также выявлена интерпретация мотивов в различных психологических теориях, а также значение мотивации в социальном и профессиональном развитии личности.

Ключевые слова: личность, мотивация, мотив, потребность, деятельность, развитие личности, интерес, цель, психологические факторы.

KIRISH

Inson faoliyatining samaradorligi, uning hayotdagi maqsadlari va muvaffaqiyatlari koʻp jihatdan motivatsiya bilan bogʻliq. Shaxsning rivojlanishi va oʻzini namoyon qilishi jarayonida motivlar muhim oʻrin tutadi. Har qanday faoliyat maʼlum ehtiyojlar va maqsadlar taʼsirida yuzaga keladi.

Psixologiya fanida motivatsiya muammosi inson xulq-atvori va faoliyatini tushunishda asosiy masalalardan biri hisoblanadi. Motivlar insonni muayyan harakatga undaydi, uning faolligini taʼminlaydi va shaxsiy rivojlanishining muhim manbai sifatida namoyon boʻladi.

Zamonaviy jamiyatda shaxsning ijtimoiy moslashuvi, kasbiy oʻsishi va shaxsiy kamoloti motivatsiya jarayonlarini chuqur oʻrganishni talab qiladi.

Psixologiyada motiv insonni muayyan faoliyatga undaydigan ichki turtki sifatida qaraladi. Motiv ehtiyojlar bilan bogʻliq boʻlib, insonning harakatlari va qarorlarini belgilaydi.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Motiv tushunchasiga olimlar tomonidan quyidagicha taʼrif beriladi:

- A. Maslouning fikricha, motiv bu ehtiyojlar yigʻindisidir.
- S.L. Rubinshteynning taʼkidlashicha, motiv bu ehtiyojning his qilinishi va qondirilishidir.
- S.L. Rubinshteyn: “Motivatsiya - bu psixika orqali amalga oshuvchi determinatsiyadir”.
- A.N. Leontev motivni inson faoliyatiga yoʻnalgan aniq ehtiyojlar va uni qoʻzgʻatadigan voqelik deb hisoblaydi.

Motiv - ma'lum ehtiyojlarni qondirish bilan bog'liq faoliyatga undovchi sabab.

Motivatsiya keng ma'noda inson hayotining (uning xulq-atvori, faoliyatining) murakkab, ko'p qirrali boshqaruvchisi deb qaraladi.

Motivatsiya - insonni faoliyatga undashning murakkab, ko'p darajali tizimi bo'lib, u o'zida ehtiyojlarni, motivlarni, qiziqishlarni, ideallarni, intilishlarni, ustanovkalarni, emotsiyalarni, normalarni, qadriyatlarni mujassamlashtiradi.

Motivatsiya – murakkab tuzilma, faoliyatni harakatlantiruvchi kuchlar majmuasi bo'lib, u o'zini mayllar, maqsadlar, ideallar ko'rinishida namoyon qiladi va inson faoliyatini bevosita aniqlab, boshqarib turadi.

Motivatsiya – odamni faol faoliyatga undovchi sabablar majmuidir.

Motivlar tizimi tushunchasiga berilgan ancha keng ta'riflarni adabiyotlarda uchratish mumkin. Jumladan, V.S. Morozovning qayd etishicha, "Shaxs motivlar tizimini uning sub'ektiv ehtiyojlari, maqsadlari, g'oyalari, qarashlari, tasavvurlari, shuningdek, intilishlari, shakllari va boshqalar tashkil etadi". Bunday ta'rifda "tizim" tushunchasi qanday ma'noda qo'llanilayotgani ancha noma'lum. Uni aniqlashtirish talab etiladi [1, 63–64].

Yuqorida tilga olingan muammolar bilan shaxs motivatsion sohasining darajaviy tuzilishi muammosi bevosita bog'liq. Psixik hodisalarning darajaviy tuzilishi g'oyasi psixologiyada keng tarqalgan va tatbiq etib kelinmoqda va bu bejiz emas, zero darajali tuzilish haqidagi tasavvurlar turli psixik hodisalarning muayyan tizimga keltirilgan modellarini hosil qilish imkoniyatini beradi. Shaxs motivatsion sohasida o'z darajasi va murakkabligiga ko'ra turlicha bo'lgan motivatsion hodisalarning mavjudligi darajaviy tuzilish haqidagi g'oyalarning bu yo'nalishda ham samarali qo'llanishi uchun sharoit yaratadi.

Inson motivatsion sohasining ierarxik darajaviy tuzilishi masalasi motivatsiya bilan bog'liq eng o'tkir va keskin bahslarga sabab bo'luvchi muammolardan biridir. Hozirgacha alohida olingan motivatsion hodisalarning ierarxik tuzilishi, ehtiyojlar ierarxiyasi va boshqalar tadqiq etib kelingan. Ammo barcha motivatsion hodisalarning yagona ierarxik tuzilishi haqidagi masala yetarlicha o'rganilmagan.

Rus psixologlari orasida motivlar ierarxiyasi masalasi A.N. Leontev, L.I. Bojovich va boshqalar tomonidan o'rganilgan.

A.N. Leontev XX asrning 40-yillarida maktabgacha yosh davrida shaxs shakllana boshlashini ta'kidlar ekan, bu jarayon bolada motivlar ierarxiyasi tarkib topishi bilan bog'liqligini uqtirgan edi. A.N. Leontev fikricha, sub'ektning tashqi olam bilan munosabatlari kengayib borgan sayin motivlarning o'zaro solishtirilishi yuz beradi, buning oqibatida esa ular o'rtasida ierarxik munosabatlar shakllanadi. Motivlar ierarxiyasi olimning fikriga ko'ra, motivlar funksiyalari bilan belgilanadi. Boshqacha qilib aytganda, ierarxiyada yuqori o'rinni ma'no hosil qiluvchi funksiyani bajaradigan motivlar, quyi o'rinni esa stimul motiv egallaydi. Demak, A.N. Leontev motivlar funksiyasining ikki darajasini: ma'no hosil qiluvchi va stimul darajalarini ajratadi. Ammo A.N. Leontev o'z nazariyasida motivlar ierarxiyasining shakllanish jarayonida shaxsning sub'ektiv, faol roli qanday bo'lishini ko'rib chiqmaydi [1, 66–67].

L.I. Bojovich tadqiqotlarida, shuningdek, ayrim boshqa ilmiy izlanishlarda motivlar ierarxiyasining shakllanishi dominant motivlarning hosil bo'lishi bilan bog'lanadi. Har xil yosh bosqichlarida turli motivlar dominantlik qiladi. Ayrim motivlarning ustunlik qilishi shaxsning yo'nalishini belgilab beradi. Bunday yo'nalish shaxs motivlari o'rtasida nafaqat subordinatsion, balki koordinatsion munosabatlar ham hukm surishini taqozo etadi.

A.N. Leontevning ta'kidlashicha, motiv inson faoliyatining asosiy harakatlantiruvchi kuchi hisoblanadi va faoliyatning yo'nalishini belgilaydi [1, 43–44].

Motivatsiya esa insonning faolligi, maqsadga intilishi va muayyan harakatlarni amalga oshirishini ta'minlovchi ichki va tashqi omillar tizimidir.

Shaxsning jamiyatda odamlar orasidagi xulqi va o'zini tushunishi sabablarini o'rganish tarbiyaviy ahamiyatga ega bo'lgan masala bo'lib, uni yoritishning ikki jihati farqlanadi:

a) ichki sabablar, ya'ni holati, harakat egasining sub'ektiv psixologik xususiyatlari nazarda tutiladi (motivlar, ehtiyojlar, maqsadlar, mo'ljallar, istaklar, qiziqishlar va hokazolar);

b) tashqi sabablar – faoliyatning tashqi shart-sharoitlari va holatlari, ya'ni bular aynan aniq holatlarni keltirib chiqarishga sabab bo'ladigan tashqi stimullardir.

Har qanday motivlarning asosida shaxsning ehtiyojlari yotadi, ya'ni maqsadli hayotda shaxsda avval u yoki bu ehtiyojlar bo'ladi va aynan ularning tabiati va zaruriyatiga bog'liq tarzda xulq motivlari namoyon bo'ladi. Masalan, talabaning o'quv faoliyatini olish mumkin. Bilim olish maqsadi bilim, ilm olish, qiziquvchanlik ehtiyojini paydo qiladi. Bu ehtiyoj taraqqiyotning ma'lum bir davrida, masalan, bog'cha yoshidan boshlab qondirila boshlaydi. Bolaga sotib olib berilgan kitoblar, daftar va boshqa o'quv qurollari, ma'lum ta'lim maskanida tashkil etilgan shart-sharoitlar va u yerdagi bevosita bilim olishga qaratilgan faoliyatning o'zi bola uchun motiv o'rnini bosadi.

Rus olimi R. Nemov shaxsdagi motivatsion sohani quyidagicha tasavvur qiladi.

Umuman, har qanday shaxsdagi mavjud ehtiyojlarni ikki guruhga boʻlish mumkin.

1. Biologik ehtiyojlar – fiziologik, jinsiy moslashuv ehtiyojlari.
2. Ijtimoiy ehtiyojlar – bu mehnat qilish bilan bogʻliq estetik, axloqiy, maʼnaviy ehtiyojlar.

Ehtiyojlarni biologik hamda ijtimoiy turlarga boʻlganimiz bilan shu narsani unutmasligimiz lozimki, shaxsdagi har qanday ehtiyojlar ham ijtimoiylashgan boʻladi, yaʼni ular oʻsha jamiyat va muhitdagi qadriyatlar, madaniy normalar va insonlararo munosabatlar xarakteriga bogʻliq boʻladi [3, 79–80].

Bilish motivlari shaxsning (subʼektning) gnoseologik maqsad qoʻyish sari, yaʼni belgilangan maqsadni qaror toptirishga, bilim va koʻnikmalarni egallashga yoʻnaltiriladi. Odatda bunday turdosh va jinsdosh motivlar nazariy maʼlumotlarning koʻrsatishicha, tashqi va ichki nomlar bilan atalib, muayyan toifani yuzaga keltiradi.

Tashqi motivlar jazolash, taqdirlash, xavf-xatar va talab qilish, guruhiy tazyiq, ezgu niyat, orzu-istak kabi qoʻzgʻatuvchilar taʼsirida vujudga keladi. Bularning barchasi bevosita oʻquv maqsadiga nisbatan tashqi omillar, sabablar boʻlib hisoblanadi. Mazkur holatda bilimlar va malakalar oʻta muhimroq boshqa hukmron (etakchi) maqsadlarni amalga oshirishni taʼminlash vazifasini bajaradi (yoqimsiz holat va kechinmalar yoki noxush, noqulay vaziyatdan qochish, ijtimoiy yoki shaxsiy muvaffaqiyatga erishish; muvaffaqiyatga erishuv muddaosining mavjudligi va hokazo).

Bu turdagi yoki jinsdagi tashqi motivlar taʼsirida taʼlim jarayonida bilim va koʻnikmalarni egallashda qiyinchiliklar kelib chiqadi va ular asosiy maqsadni amalga oshirishga toʻsqinlik qiladi. Masalan, kichik maktab yoshidagi oʻquvchilarning asosiy maqsadi oʻqish emas, balki koʻproq oʻyin faoliyatiga moyillikdir. Mazkur vaziyatda oʻqituvchining oʻqishga ularni jalb qilish niyati oʻquvchilarning oʻyin maqsadining ushalishiga halaqit berishi mumkin, lekin bunga izoh va talab dalillari yetishmaydi.

Motivlarning navbatdagi toifasiga, yaʼni ichki motivlar turkumiga individual xususiyatli motivlar kiradiki, ular oʻquvchi shaxsida oʻqishga nisbatan individual maqsadni roʻyobga chiqaruvchi qoʻzgʻalish negizida paydo boʻladi. Chunonchi, bilishga nisbatan qiziqishning vujudga kelishi shaxsning maʼnaviy (madaniy) darajasini oshirish uchun undagi intilishlarning yetilishidir. Bunga oʻxshash motivlarning taʼsirida oʻquv jarayonida nizoli, ziddiyatli holatlar (vaziyatlar) yuzaga kelmaydi. Albatta, bunday toifaga taalluqli motivlar paydo boʻlishiga qaramay, baʼzan qiyinchiliklar vujudga kelishi ehtimol, chunki bilimlarni oʻzlashtirish uchun irodaviy zoʻr berishga toʻgʻri keladi. Bunday xossalarga ega boʻlgan irodaviy zoʻr berishlar tashqi halaqit beruvchi qoʻzgʻatuvchilar (qoʻzgʻovchilar) kuchi va imkoniyatini kamaytirishga qaratilgan boʻladi [4, 101–102].

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Mazkur tadqiqotda shaxs rivojlanishida motivlarning ahamiyatini psixologik jihatdan tahlil qilishga qaratilgan nazariy va qiyosiy yondashuvlardan foydalanildi. Tadqiqotning metodologik asosini motivatsiya nazariyalari, shaxs rivojlanishi konsepsiyalari hamda zamonaviy psixologik qarashlar tashkil etdi.

Tadqiqot jarayonida ilmiy adabiyotlarni tahlil qilish, qiyosiy tahlil, umumlashtirish va tizimlashtirish metodlaridan foydalanildi. Ilmiy manbalarni tahlil qilish orqali motiv, motivatsiya, ehtiyoj, qiziqish va shaxs rivojlanishi bilan bogʻliq nazariy qarashlar oʻrganildi. Xususan, A. Maslou, S.L. Rubinshteyn, A.N. Leontev, L.I. Bojovich, L.S. Vigotskiy hamda boshqa olimlarning motivatsiya va shaxs rivojlanishiga oid ilmiy qarashlari tahlil qilindi.

Qiyosiy tahlil metodi yordamida turli psixologik maktablar va nazariyalarda motiv tushunchasining talqini oʻzaro solishtirildi. Shuningdek, motivlarning shaxsning taʼlimiy, ijtimoiy va kasbiy rivojlanishiga taʼsiri ilmiy manbalar asosida baholandi. Umumlashtirish va tizimlashtirish metodlari orqali motivatsiyaning tarkibiy qismlari, funksiyalari hamda shaxs faoliyatidagi oʻrni yuzasidan ilmiy xulosalar shakllantirildi.

Tadqiqotda motivlarning shakllanish omillari, ichki va tashqi motivatsiya mexanizmlari hamda ularning shaxs kamolotiga taʼsiri psixologik nuqtai nazardan tahlil qilindi. Mazkur metodologik yondashuv shaxs rivojlanishida motivlarning ahamiyatini kompleks tarzda yoritish va ilmiy asoslash imkonini berdi.

TAHLIL VA NATIJALAR

Pedagogik psixologiya nuqtai nazaridan ushbu jarayonga yondashilganda, muloqotli vaziyatgina optimal (oqilona) deyiladi.

Motivatsiya quyidagi vazifalarni bajaradi:

- faoliyatni boshlash;
- faoliyatni qoʻllab-quvvatlash;
- harakatlarni boshqarish;
- maqsadga erishishni taʼminlash.

Shaxs motivlari turli manbalar ta'sirida shakllanadi.

Ehtiyoj inson faolligining asosiy manbai hisoblanadi. Ehtiyoj qondirilmagan holatda insonda harakat qilishga ehtiyoj tug'iladi.

Abraham Maslou ehtiyojlarning ierarxik nazariyasini ishlab chiqqan bo'lib, inson ehtiyojlarini quyidagi bosqichlarga ajratgan:

- fiziologik ehtiyojlar;
- xavfsizlik ehtiyojlari;
- ijtimoiy ehtiyojlar;
- hurmatga bo'lgan ehtiyoj;
- o'zini namoyon qilish ehtiyoji [5, 97–98].

Qiziqishlar insonning ma'lum sohalarga nisbatan ijobiy munosabatini ifodalaydi va faollikni rag'batlantiradi.

Shaxsning hayotiy qadriyatlari uning motivlar tizimiga ta'sir ko'rsatadi. Vatanparvarlik, mas'uliyat, burch va halollik kabi qadriyatlar inson faoliyatini yo'naltiradi.

Shaxs rivojlanishi jarayonida motivlar yetakchi ahamiyatga ega.

Motivlar:

- faollikni ta'minlaydi;
- maqsadlarni belgilaydi;
- o'zini rivojlantirishga undaydi;
- ijtimoiy munosabatlarni shakllantiradi.

L.S. Vigotskiy inson taraqqiyotida ijtimoiy muhit va ichki motivlarning o'zaro ta'sirini muhim omil sifatida baholagan [3].

Motivlar shaxsning bilim olish, mehnat qilish, muloqot qilish va ijtimoiy faolligini belgilab beradi.

Ta'lim jarayonida motivatsiya muhim psixologik omil hisoblanadi.

Yuqori motivatsiyaga ega bo'lgan o'quvchilar:

- bilimlarni chuqur o'zlashtiradi;
- mustaqil izlanadi;
- yuqori natijalarga erishadi;
- qiyinchiliklarni yengib o'tadi.

Pedagogik psixologiya tadqiqotlari ko'rsatishicha, o'qishga bo'lgan qiziqish va ichki motivatsiya ta'lim samaradorligini sezilarli darajada oshiradi [5, 98–99].

Kasbiy faoliyatda ham motivlar hal qiluvchi ahamiyatga ega.

Mehnat motivlari:

- muvaffaqiyatga erishish;
- o'zini namoyon qilish;
- jamiyatga foyda keltirish;
- moddiy farovonlikka intilish kabi omillar bilan belgilanadi.

D. Makklellandning ta'kidlashicha, insonlarda muvaffaqiyatga intilish motivi yuqori bo'lsa, ular yuqori natijalarga erishishga harakat qiladilar [1, 99–100].

Psixologiyada motivatsiya ikki asosiy turga bo'linadi:

Ichki motivatsiya. Shaxsning qiziqishi, ehtiyoji va o'zini rivojlantirish istagi bilan bog'liq bo'ladi.

Afzalliklari:

- barqarorlik;
- yuqori samaradorlik;
- ijodkorlikni rag'batlantirish.

Tashqi motivatsiya. Mukofot, maqtov yoki jazodan qochish kabi tashqi omillarga asoslanadi.

Tashqi motivatsiya qisqa muddatli samara berishi mumkin, ammo ichki motivatsiya shaxs rivojlanishida muhimroq ahamiyat kasb etadi.

Zamonaviy psixologiyada o'zini rivojlantirish shaxs kamolotining muhim ko'rsatkichi sifatida qaraladi.

Motivatsiya:

- o'z-o'zini baholashni;
- o'z imkoniyatlarini anglashni;
- maqsad qo'yishni;
- o'z ustida ishlashni rag'batlantiradi.

Yuqori motivatsiyaga ega insonlar hayotda uchraydigan qiyinchiliklarga nisbatan barqaror bo'ladilar.

Motivatsiyani rivojlantirish uchun quyidagi omillar muhim ahamiyatga ega:

- aniq maqsadlarni belgilash;
- ijobiy psixologik muhit yaratish;
- muvaffaqiyat holatlarini ta'minlash;
- shaxsning qiziqishlarini qo'llab-quvvatlash;
- rag'batlantirish tizimini takomillashtirish.

Ushbu omillar insonning shaxsiy va kasbiy rivojlanishiga xizmat qiladi.

Bugungi kunda axborot texnologiyalari va globallashuv jarayonlari inson motivlar tizimiga ta'sir ko'rsatmoqda.

Ayrim hollarda:

- qiziqishning pasayishi;
- maqsadsizlik;
- ruhiy charchoq;
- motivatsion inqiroz holatlari kuzatilmoqda.

Shu sababli motivatsiyani qo'llab-quvvatlash va rivojlantirish psixologik tadqiqotlarning muhim yo'nalishlaridan biri bo'lib qolmoqda.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Xulosa qilib aytganda, motivlar shaxs rivojlanishining muhim psixologik omili hisoblanadi. Ular inson faoliyatini harakatga keltiradi, maqsadlarni belgilaydi va shaxsiy kamolotga yo'naltiradi.

Shaxsning ijtimoiy, ta'limiy va kasbiy faoliyatida yuqori motivatsiya muhim ahamiyat kasb etadi. Shuning uchun ta'lim muassasalari, oila va jamoat tashkilotlari tomonidan shaxsda ijobiy motivlarni shakllantirishga alohida e'tibor qaratish zarur.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. Safayev N.S., Mirashirova N.A., Odilova N.G. Umumiy psixologiya nazariyasi va amaliyoti [Matn]: darslik / N.S. Safayev, N.A. Mirashirova, N.G. Odilova. - Toshkent: Bookmany print, 2024. - 264 b.
2. Реан А.А. Психология лисhности. - СПб.: Питер, 2018.
3. Дружинин В.Н. Психология общих способностей. - СПб.: Питер, 2017.
4. Божовисh Л.И. Лисhност и её формирование в детском возрасте. - М.: Просвещение, 2008.
5. Илин Е.П. Мотивация и мотивы. - СПб.: Питер, 2011.

13.00.00	Pedagogika fanlari
13.00.01	Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta’limotlar tarixi
13.00.02	Ta’lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo‘yicha)
13.00.03	Maxsus pedagogika
13.00.04	Jismoniy tarbiya va sport mashg‘ulotlari nazariyasi va metodikasi
13.00.05	Kasb-hunar ta’limi nazariyasi va metodikasi
13.00.06	Elektron ta’lim nazariyasi va metodikasi (ta’lim sohalari va bosqichlari bo‘yicha)
13.00.07	Ta’limda menejment
13.00.08	Maktabgacha ta’lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
13.00.09	Ijtimoiy pedagogika
07.00.00	Tarix fanlari
19.00.00	Psixologiya fanlari
01.00.00	Fizika-matematika fanlari
02.00.00	Kimyo fanlari
03.00.00	Biologiya fanlari
09.00.00	Falsafa fanlari
10.00.00	Filologiya fanlari
11.00.00	Geografiya fanlari

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Mas'ul muharrir: Ramzidin Ashurov
Ingliz tili muharriri: Murod Xoliyorov
Musahhih: Alibek Zokirov
Sahifalovchi va dizayner: Iskandar Islomov

2026. №6(4)

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

"Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali 26.09.2023-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №C–5669363 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.
Litsenziya raqami: № 136361.

Manzilimiz: Toshkent shahar, Yunusobod tumani
19-mavze, 17-uy.